

Datganiad Strategaeth Fuddsoddi

1. Cyflwyniad a Chefndir

Dyma Ddatganiad Strategaeth Fuddsoddi ("ISS") Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd ("yr Awdurdod Gweinyddu"). Mae'r ISS yn cael ei lunio yn unol â Rheoliad 7 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ("y Rheoliadau").

Darparwyd yr ISS gan Bwyllgor Pensiynau'r Gronfa ("y Pwyllgor") yn dilyn derbyn cyngor gan ymgynghorydd buddsoddi'r Gronfa, Hymans Robertson LLP. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu ar awdurdod dirprwyedig yr Awdurdod Gweinyddu.

Mae'r ISS, a gymeradwyir gan y Pwyllgor ar 16 Mawrth 2017, yn destun adolygiad cyfnodol o leiaf bob tair blynedd ac ar unwaith yn dilyn unrhyw newid sylweddol mewn polisi buddsoddi. Mae'r Pwyllgor wedi ymgynghori ar gynnwys strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gyda'r personau y mae'n eu hystyried yn briodol.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio buddsoddi unrhyw arian yn y Gronfa nad oes ei angen ar unwaith i wneud taliadau o'r Gronfa, yn unol â'r ISS. Dylid darllen yr ISS ar y cyd â Datganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa (sydd yn cael ei adolygu ar hyn o bryd).

2. Addasrwydd buddsoddiadau penodol a mathau o fuddsoddiadau

Prif amcan y Gronfa yw darparu buddion pensiwn a lwmp swm i aelodau pan fyddant yn ymddeol ac/neu fuddion marwolaeth, cyn neu'n dilyn ymddeoliad, ar gyfer eu dibynyddion, ar sail buddion diffiniedig. Adolygir y sefyllfa gyllido yn ystod pob prisiad actwaraidd a gynhelir bob tair blynedd, neu'n fwy aml fel bo'r angen.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio cyllido'r Gronfa yn y fath fodd, mewn amgylchiadau marchnad arferol, fel bo'r holl fuddion a gronnir yn cael eu cyfrif yn llawn gan werth asedau'r Gronfa ac y deuir i gytundeb ar lefel cyfraniadau priodol gan y cyflogwr i gwrdd â chostau'r buddion sy'n cronni i'r dyfodol. I aelodau sy'n weithwyr, bydd buddion yn seiliedig ar y gwasanaeth a gwblhawyd ond bydd hefyd yn ystyried codiadau cyflog yn y dyfodol ac/neu chwyddiant.

Mae'r Pwyllgor wedi cyfieithu ei amcanion i feincnod dyrannu asedau strategol addas ar gyfer y Gronfa. Mae'r meincnod hwn yn cyd-fynd â barn y Pwyllgor ar y cydbwysedd priodol rhwng cynhyrchu enillion hirdymor boddhaol ar fuddsoddiadau ac ystyried anwedolrwydd y farchnad a risg a natur ymrwymadau'r Gronfa ar yr un pryd.

Bwriedir i strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gael ei hadolygu o leiaf unwaith bob tair blynedd yn dilyn prisiad actwaraidd y Gronfa. Dyma sut mae'r Gronfa'n mynd ati i osod strategaeth fuddsoddi addas:

Mae'r gronfa wedi ymgymryd ymarfer modeli ased rhwymedigaethau fel rhan o'r prisiad actwaraidd 2016. Modelwyd nifer o wahanol strategaethau cyfraniadau a buddsoddiadau ac ystyriwyd esblygiad y Gronfa yn y dyfodol o dan amrediad eang o

senarios gwahanol. Mae'r Pwyllgor wedi gosod targed i gael siawns o leiaf 67% i gyrraedd eu targed cyllido tymor hir - yn dod yn ôl i sefyllfa wedi cyllido'n llawn o fewn y 20 blynedd nesaf. Maent wedi ystyried y risg o beidio cyrraedd y targed yn y strategaethau amrywiol wrth adnabod y lefelau cyllido isel y gellir ymddangos os byddai canlyniadau gwael.

Mae'r dull hwn yn gymorth i sicrhau fod y strategaeth fuddsoddi'n rhoi ystyriaeth ddilys i broffil aeddfedrwydd y Gronfa (o ran y cyfrannau perthnasol o ymrwymadau o ran pensiynwyr, aelodau gohiriedig a gweithredol), ynghyd â lefel y gwaged neu'r diffyg (perthnasol i'r sail gyllido a ddefnyddiwyd).

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro'r strategaeth fuddsoddi'n barhaus, gan ganolbwyntio ar ffactorau yn cynnwys, ond nad ydynt yn gyfyngedig i:

- Addasrwydd o ystyried lefel cyllido'r Gronfa a'r proffil ymrwymadau
- Lefel y risg ddisgwyliedig
- Rhagolygon ar gyfer enillion ar asedau

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro dyraniad actwaraidd y Gronfa'n rheolaidd i sicrhau nad ydyw'n gwyrho'n amlwg oddi wrth y dyraniad targed.

Roedd y dychweliadau asedau tymor hir fesul dosbarth sydd wedi eu tybio ar gyfer yr ymarfer modeli fel a ganlyn:

Dosbarth Asedau	Dychweliad Canolrif a Disgwyllir 10 mlynedd (%yf)	Dychweliad Canolrif a Disgwyllir 20 mlynedd (%yf)
Ecwiti'r DU	5.0	5.9
Ecwiti Tramor	4.6	5.6
Ecwiti Preifat	5.9	7.0
Eiddo'r DU	2.8	3.7
Bondiau Dychweliad Absoliwt	2.6	3.6

3. Buddsoddi arian mewn amrediad o fuddsoddiadau

Dosbarthiadau o asedau

Gall y Gronfa fuddsoddi mewn buddsoddiadau a ddyfynnwyd a rhai na ddyfynnwyd ym marchnadoedd y DU a thramor, yn cynnwys ecwiti, bondiau llog sefydlog a bondiau llog sy'n gysylltiedig â'r farchnad, arian parod, eiddo a phrif nwyddau, naill ai'n uniongyrchol neu drwy bŵlio arian. Yn ogystal, gall y Gronfa ddefnyddio contractau ar gyfer gwahaniaethau neu ddeilliadau eraill yn uniongyrchol neu drwy bŵlio arian i fuddsoddi yn y cynnyrch hwn, er diben rheoli portffolio yn effeithlon neu gyfyngu ar risgiau penodol.

Mae'r Pwyllgor yn adolygu natur buddsoddiadau'r Gronfa yn rheolaidd, gan gyfeirio'n benodol at addasrwydd ac amrywiaeth. Mae'r Pwyllgor yn ceisio ac yn ystyried cyngor ysgrifenedig gan berson sydd wedi cymhwyso'n addas i gynnal adolygiad o'r fath. Os, ar unrhyw adeg, y cynigir buddsoddiad mewn buddsoddiad neu gynnrych

nad ydyw'n wybodus i'r Pwyllgor, ceisir cyngor priodol ac fe'i hystyrir er mwyn sicrhau ei addasrwydd a'i amrywiaeth.

Gweler isod strategaeth fuddsoddi targed y Gronfa. Yn unol â'r Rheoliadau, nid yw strategaeth fuddsoddi'r awdurdod yn caniatáu i fwy na 5% o gyfanswm gwerth holl fuddsoddiadau arian y gronfa i gael eu buddsoddi mewn endidau sy'n gysylltiedig â'r awdurdod hwnnw yn unol ag ystyr adran 212 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd Mewn Iechyd 2007".

Tabl 1: Dyraniad y Gronfa

Dosbarth ased	Dyraniad targed %
Ecwiti'r DU	19.5
Ecwiti tramor	53.0
Cyfanswm ecwiti	72.5
Eiddo	10.0
Bondiau	15.0
Isadeiladwaith	2.5
Cyfanswm	100.0

Rheolwyr

Mae'r Pwyllgor wedi penodi nifer o reolwyr buddsoddi ac mae pob un ohonynt wedi'u hawdurdodi dan Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 i ymgymryd â busnes buddsoddi.

Mae'r Pwyllgor, wedi cael cyngor priodol ar fuddsoddi, wedi cytuno ar feincnodau penodol â phob rheolwr er mwyn, ar gyfanred, iddynt fod yn gyson â'r dyraniad asedau cyffredinol ar gyfer y Gronfa. Bydd rheolwyr buddsoddi'r Gronfa yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau sy'n adlewyrchu eu barn mewn perthynas â'u meincnodau perthnasol. O fewn pob marchnad fawr a dosbarth ased, bydd y rheolwyr yn cynnal portffolios amrywiol drwy fuddsoddi'n uniongyrchol neu fel rhan o bŵl. Bydd rheolwyr y cronfeydd goddefol y mae'r Gronfa'n buddsoddi ynddi yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau o fewn pob cronfa sydd wedi'i phŵlio sy'n adlewyrchu eu meincnodau perthnasol.

4. Y dull o ymdrin â risg, gan gynnwys sut mae risgiau'n cael eu mesur a'u rheoli

Mae'r Pwyllgor yn ymwybodol fod angen i'r Gronfa gymryd risgiau (e.e. buddsoddi mewn asedau twf) i'w gynorthwyo i gyflawni ei amcanion cyllido. Mae ganddo raglen rheoli risg weithredol yn ei lle sy'n ceisio'i gynorthwyo i adnabod y risgiau sy'n cael eu cymryd ac yn rhoi prosesau yn eu lle i reoli, mesur, monitro a (ble bo modd) lliniaru'r risgiau sy'n cael eu cymryd. Mae'r Pwyllgor yn grediniol nad oes arno angen cymryd mwy o risg fuddsoddi nag sydd angen.

Mae'r prif risgiau sy'n effeithio ar y Gronfa wedi'u nodi isod; rydym hefyd yn trafod dull y Gronfa o reoli'r risgiau hyn a'r cynlluniau argyfwng sydd yn eu lle:

Risgiau ariannu

- Camgymheiriad Ariannol - Y risg y bydd asedau'r Gronfa'n methu â thyfu'n unol â'r gost ddatblygol o gwrdd â'r ymrwymiadau.
- Newid demograffig - Y risg fod hirhoedledd yn gwella a bod ffactorau demograffig eraill yn newid, gan gynyddu cost buddion y Gronfa.
- Risg systemig– Y posibilrwydd o fethiant cysylltiedig ar yr un pryd o sawl dosbarth ased ac/neu reolwyr buddsoddi, o bosib wedi'u llesteirio gan 'contagion' ariannol, gan arwain at gynydd yn y gost o fodloni ymrwymiadau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli camgymhariad ariannol mewn dwy ffordd. Fel y nodwyd uchod, mae'r Pwyllgor wedi gosod meincnod dyrannu asedau strategol ar gyfer y Gronfa. Gosodwyd y meincnod hwn gan roi ystyriaeth i fodelu ymrwymiadau ased oedd yn canolbwyntio ar y tebygolrwydd o lwyddiant a lefel y risg anfanteisiol. Dengys canlyniadau dadansoddiad 2016 fod gan y Gronfa debygolrwydd o 77% y bydd yn cyflawni cronfa sydd wedi'i hariannu'n llawn dros y cyfnod i 2037 a mesur risg is yn unol â lefel cyllido o 38% ar y dyddiad yna yn gyfartalog y 5% alldodau gwaetha . Bydd y dadansoddiad hwn yn cael ei ailymweld fel rhan o broses brisio 2016. Mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n berthnasol i'r meincnod strategol drwy fonitro dyraniad asedau'r Gronfa ac enillion ar fuddsoddiadau sy'n gymharol i'r meincnod. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n gymharol i'r ymrwymiadau drwy fonitro cyflawniad enillion meincnod sy'n gymharol i'r ymrwymiadau.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn ceisio deall y tybiaethau a ddefnyddiwyd mewn unrhyw ddadansoddiad a modelu fel y gellir eu cymharu â'u barn eu hunain a lefel y risgiau sy'n gysylltiedig â'r tybiaethau hyn sydd i'w hasesu.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio lliniaru risg systemig drwy gael portffolio amrywiol ond nid yw'n bosib gwneud darpariaeth benodol ar gyfer pob sefyllfa allai godi dan y pennawd hwn.

Risgiau ased

- Crynhoad - Y risg y gallai dyraniad sylweddol i unrhyw gategori ased unigol a'i danberfformiad cymharol i'r disgwyliad arwain at anawsterau o ran cyflawni amcanion ariannu.
- Anhylifedd - Y risg na all y Gronfa gwrdd â'i ymrwymiadau ar hyn o bryd gan nad oes ganddo ddigon o asedau hylifol.
- Risg Arian Cyfred (*currency*) - Y risg fod arian cyfred asedau'r Gronfa'n tanberfformio o gymharu â Sterling (h.y. arian cyfred yr ymrwymiadau).
- Amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu ("ESG") - Y risg fod ffactorau ESG yn lleihau gallu'r Gronfa i gynhyrchu'r enillion hirdymor.
- Tanberfformiad y rheolwr - Methiant rheolwyr y gronfa i gyflawni'r raddfa enillion ar fuddsoddiadau a dybiwyd wrth osod eu mandadau.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli risgiau asedau fel a ganlyn.

Mae meincnod dyrannu asedau strategol y Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad amrywiol o ddsbarthiadau ased. Mae'r Pwyllgor wedi rhoi trefniadau ail-gydbwysu yn eu lle er mwyn sicrhau nad yw "gwir ddyraniad" y Gronfa'n tynnu'n sylweddol oddi ar ei darged. Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o fandadau buddsoddi; pob un ag amcan, meincnod perfformi a phroses reoli ddiffiniedig, sydd, mewn cyfanred, yn cynorthwyo i leihau risg grynhoi asedau'r Gronfa. Drwy fuddsoddi ar draws amrediad o asedau, yn cynnwys ecwiti a bondiau hylifol wedi'u dyfynnu, ynghyd ag eiddo, mae'r Pwyllgor yn cydnabod yr angen i gael mynediad i hylifedd yn y tymor byr.

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o farchnadoedd tramor sy'n darparu dull amrywiol o ymdrin â'r marchnadoedd arian cyfred; mae'r Pwyllgor hefyd yn asesu risg arian cyfred y Gronfa yn cynnwys eu dadansoddiad risg. Mae manylion dull y Gronfa o ymdrin â risgiau ESG wedi'i nodi yn ddiweddarach yn y ddogfen hon.

Mae'r Pwyllgor wedi ystyried y risg o danberfformiad gan unrhyw reolwr buddsoddi sengl ac wedi ceisio lleihau'r risg yma drwy benodi mwy nag un rheolwr a chael cyfran arwyddocaol o asedau'r Cynllun i gael eu rheoli ar sail oddefol. Mae'r Pwyllgor yn asesu perfformiad rheolwyr y Gronfa yn rheolaidd, a bydd yn cymryd camau, yn cynnwys amnewid un neu fwy o'u rheolwyr, os bydd y tanberfformiad yn parhau.

Risgiau darparwyr eraill

- Risg trosglwyddo - Y risg o fynd i gostau annisgwyl mewn perthynas â throsglwyddo asedau ymysg rheolwyr. Wrth ymgymryd â throsglwyddiadau arwyddocaol, mae'r Pwyllgor yn ceisio cyngor proffesiynol addas.
- Risg ceidwad - y risg o golli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa, pan fônt yn cael eu dal gan geidwad neu wrth iddynt gael eu masnachu.
- Diffygdalu credyd - y posibilrwydd o wrthbarti yn methu â bodloni ei oblygiadau.
- Benthycu stoc - Y posibilrwydd o ddiffygdalu a cholli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn monitro ac yn rheoli risgiau yn yr ardaloedd hyn drwy broses o graffu ei ddarparwyr yn rheolaidd, ac archwilio'r gweithrediadau mae'n eu gwneud ar gyfer y Gronfa, neu wedi dirprwyo'r fath fonitro a rheoli risg i'r rheolwyr buddsoddi a benodwyd fel sy'n briodol (e.e. risg ceidwad mewn perthynas â chronfeydd wedi'u pŵlio). Mae gan y Pwyllgor bŵer i amnewid darparwr os bydd ganddo bryderon difrifol.

Mae atodlen ar wahân o risgiau mae'r Gronfa'n eu monitro wedi'u nodi yn Natganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa.

5. Y dull o ymdrin â buddsoddiadau wedi'u pŵlio, yn cynnwys y defnydd o gerbydau buddsoddi cyfunol a gwasanaethau a rennir

Mae'r Gronfa yn gynllun sy'n cymryd rhan ym Mhŵl CYMRU. Nodwyd y strwythur arfaethedig a'r sail y bydd Pŵl CYMRU yn gweithredu ynddi yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016.

Asedau i'w buddsoddi yn y Pŵl

Bwriad y Gronfa yw buddsoddi ei asedau drwy Bŵl CYMRU pan a phryd y daw datrysiadau buddsoddi'r Gronfa ar gael. Nodwyd amserlen ddangosol ar gyfer buddsoddi drwy'r Pŵl yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016. Bydd y meini prawf allweddol ar gyfer asesu datrysiadau'r Pŵl fel a ganlyn:

- 1 Fod y Pŵl yn galluogi mynediad at ddatrysiad priodol sy'n bodloni'r amcanion a'r meini prawf meincnod a osodwyd gan y Gronfa.
- 2 Fod budd ariannol clir i'r Gronfa fuddsoddi yn y datrysiad a gynigir gan y Pŵl, pe byddai angen newid darparwr.

Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi buddsoddi'n barod yn yr asedau a ganlyn drwy Bŵl CYMRU:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcan perfformiad
Ecwiti Goddefol	BlackRock	22.5	FTSE All-Share a'r FTSE All-World Indices Elw'r Meincnod

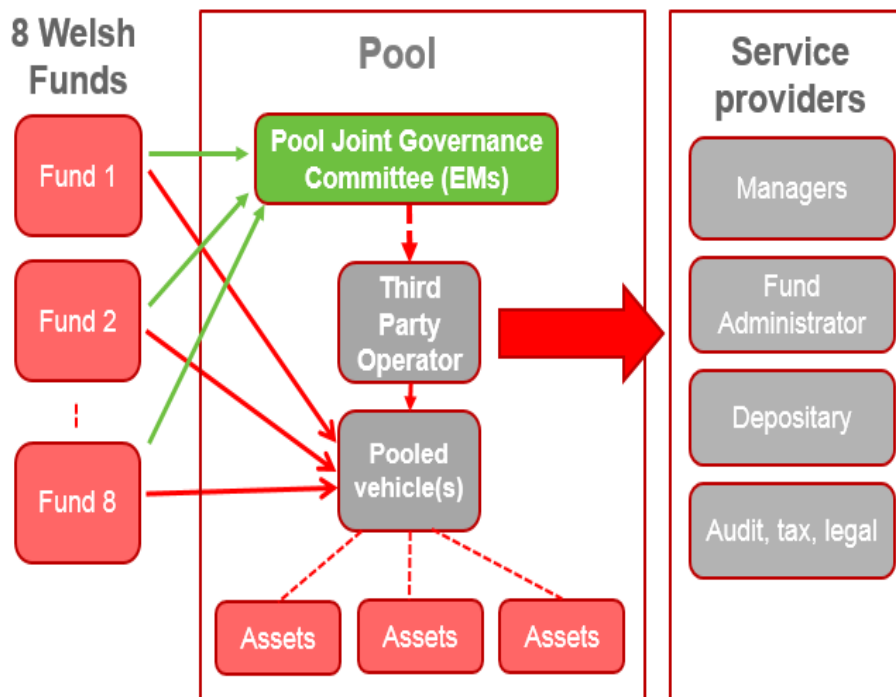
Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi dewis i beidio buddsoddi'r asedau a ganlyn drwy Bŵl CYMRU:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcanion perfformiad	Y rheswm am beidio â buddsoddi drwy Bŵl CYMRU
Ecwiti Preifat	Partners	5.0	MSCI World Meincnod + 5% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig
Isadeiladwaith	Partners	2.5	MSCI World Meincnod + 5% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig

Adolygir unrhyw asedau nad ydynt yn cael eu buddsoddi yn y Pŵl ar hyn o bryd bob tair blynedd fan leiaf er mwyn penderfynu p'un a yw'r rhesymeg yn parhau'n briodol, a p'un ai yw'n parhau i arddangos gwerth am arian. Ni fydd yr adolygiad nesaf o'r fath yn digwydd ddim hwyrach na 2020.

Strwythur a llywodraethu Pŵl CYMRU

Bydd y Pŵl yn penodi gweithredwr trydydd parti a awdurdodir gan y FCA i ddarparu cyfres o is-gronfeydd buddsoddi ac fe fuddsoddir asedau'r cronfeydd sy'n cymryd rhan ynddynt.

Sefydlir Cydbwyllgor Llywodraethu (CLI) i oruchwylio'r gweithredwr. Bydd y Pwyllgor yn cynnwys aelodau etholedig - un o bob un o'r cronfeydd sy'n cymryd rhan. Rhagwelir mai Cadeiryddion y Pwyllgorau Pensiynau fydd y bobl debygol i wasanaethu ar y pwyllgor, er y gallai awdurdodau gweinyddu ddewis enwebu aelodau amgen os yw hynny'n briodol. Bydd y trefniant hwn yn rhoi atebolrwydd i'r gweithredwr yn ôl i awdurdodau gweinyddu unigol.

Bydd y Cydbwyllgor Llywodraethu'n cael ei sefydlu'n ffurfiol fel Cydbwyllgor rhwng yr awdurdodau gweinyddu sy'n cymryd rhan. Bydd gan bob cronfa un aelod etholedig ar y Pwyllgor. Bydd yn gweithredu ar sail 'Un Gronfa, Un Bleidlais', er mai'r bwriad fydd dod i gonsensws ar unrhyw benderfyniadau, ble bynnag y bo modd. Bydd Cylch Gorchwyl ffurfiol yn cael ei lunio ar gyfer y Pwyllgor.

Bydd y Pwyllgor yn gyfrifol am sicrhau, ble bo modd, fod amrediad priodol o is-gronfeydd ar gael er mwyn i awdurdodau gweinyddu weithredu dyraniadau ased o'u

dewis eu hunain. Bydd y CLI mewn trafodaethau rheolaidd â'r gweithredwr ynghylch yr is-gronfeydd penodol ddylid eu sefydlu o fewn y Pŵl, ar y dechrau ac yn barhaus.

Bydd swyddogion o bob awdurdod gweinyddu'n mynychu cyfarfodydd y CLI (ni fydd ganddynt bleidlais). Mae'r swyddogion yn cydweithio'n barod fel Is-grŵp Pensiynau'r SWT (*Society of Welsh Treasurers*). Bydd cylch gorchwyl terfynol y grŵp swyddogion hwn yn cael ei adolygu yn sgil y trefniadau pŵlio newydd. Bydd y swyddogion yn cynghori'r CLI ar y gwaith o sefydlu a monitro'r is-gronfeydd amrywiol ynghyd â chysylltu'n uniongyrchol â'r gweithredwr ar unrhyw faterion buddsoddi dydd i ddydd.

Yn y lle cyntaf, disgwylir i gynrychiolwyr y gronfa ar y CLI adrodd yn ôl i bwyllgorau pensiwn eu cronfeydd unigol a byddant hwy'n gyfrifol am fodloni eu hunain ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau pŵlio cyffredinol a gweithrediad y CLI. Fodd bynnag, gallai Pwyllgorau Pensiynau lleol hefyd geisio sicrwydd ar agweddau o reoli buddsoddiadau'r gronfa.

Yn ogystal, bydd y FCA yn ymgymryd â chaffael allanol a diwydrwydd dyledus y gweithredwr a'r ceidwad yn ei rôl fel rheoleiddiwr.

Bydd y gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a mynd i gytundeb â rheolwyr buddsoddi ar gyfer pob un o'r is-gronfeydd ac am benodi darparwyr gwasanaeth eraill megis gwasanaethwr asedau i geidwaid, ac fel prisiwr allanol fel bo'r angen.

Ar hyn o bryd, rydym yn rhagweld fod y bondiau a'r ecwiti sydd wedi'u rhestru yn debygol o gael eu buddsoddi drwy Gynllun Cytundebu Awdurdodedig (ACS) yn seiliedig yn y DU er mwyn elwa o natur tryloywder treth y cerbyd, er y byddwn yn trafod y mater hwn gyda'r gweithredwr sydd wedi'i benodi. Efallai y bydd cerbydau amgen yn fwy priodol ar gyfer rhai dosbarthiadau ased eraill. Ynghyd ag ystyried yr opsiynau gyda'r gweithredwr, byddwn hefyd yn cymryd cyngor allanol ar y dull arfaethedig terfynol ar sail effeithiolrwydd treth a chydymffurfiaeth â'r gyfraith.

Dan y strwythur arfaethedig, y ceidwad fydd yn dal y teitl cyfreithiol i asedau'r Pŵl. Y gweithredwr fydd yn gyfrifol am reoli a gweithredu'r Pŵl, gan gynnwys ymrwymo i gytundebau cyfreithiol â'r rheolwyr buddsoddi.

Bydd y gweithredwr a benodir yn darparu ac yn gweithredu amrediad o gerbydau buddsoddi i ganiatáu buddsoddiad cyfunol gan y cronfeydd sy'n cymryd rhan.

Bydd y gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a chytundebu â rheolwyr buddsoddi ar gyfer rheoli'r asedau gwaelodol. Yn ogystal, byddant yn gyfrifol am weinyddu mewn perthynas â'r cerbydau o ran prisiau unedau, prisiau, ymdrin â llif arian i mewn ac allan o'r amrywiol is-gronfeydd, prosesu masnach ac adrodd ar berfformiad.

Byddant yn gyfrifol am ddiwydrwydd dyladwy o safbwynt archwilio, cyfreithiol a threth ar gyfer yr is-gronfeydd perthnasol a hefyd am ethol ceidwad i'r Pŵl.

Yn ogystal, bydd y Pŵl yn caffael cyngor cyfreithiol a threthiant allanol fel bo'r angen er mwyn eu cefnogi yn eu perthynas â'r gweithredwr.

5. Sut mae ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol neu lywodraethu corfforaethol yn derbyn sylw wrth ddewis, peidio â dewis, cadw a gwireddu buddsoddiadau

Cydnabyddir y gall ffactorau ESG ddylanwadu ar berfformiad buddsoddi hirdymor a'r gallu i gyflawni enillion cynaliadwy yn yr hirdymor. Mae'r Pwyllgor yn ystyried fod dull y Gronfa o ymdrin â buddsoddiad yn cynnwys dau brif faes:

- **Buddsoddiad cynaliadwy / ffactorau ESG** - ystyried effaith ariannol ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) ar ei fuddsoddiadau.
- **Stiwardiaeth a llywodraethu** - yn gweithredu fel buddsoddwyr/perchnogion cyfrifol a gweithredol, drwy gymryd pleidlais ystyriol ar gyfranddaliadau ac ymgysylltu â rheolwyr y cwmni y buddsoddir ynddo fel rhan o'r broses fuddsoddi.

Ar hyn o bryd nid yw'r Pwyllgor yn cymryd materion di-gyllid i ystyried wrth ddewis, cadw neu werthu'i buddsoddiadau. Mae'r Pwyllgor yn deall nad yw'r Gronfa yn gallu gwahardd buddsoddiadau er mwyn dilyn boicot, gwerthiad ac ataliad yn erbyn cenhedloedd tramor a diwylliannau amddiffyn y DU, oni bai bod ataliadau cyfreithiol ffurfiol, gwaharddiadau a chyfyngiadau wedi cael ei datgan gan y Llywodraeth.

Hyd yma, mae'r Gronfa wedi ymdrin â buddsoddiadau Cymdeithasol drwy ddirprwyo hyn i'w rheolwyr buddsoddi gwaelodol fel rhan o'u dyletswyddau ESG cyffredinol. Mae rheolwyr y Gronfa'n adrodd ar y mater hwn fel rhan o adolygiad ESG blynyddol y Gronfa.

Nid yw'r Gronfa'n dal unrhyw asedau y mae'n eu hystyried i fod yn fuddsoddiadau cymdeithasol.

Ymarfer hawliau (gan gynnwys hawliau pleidleisio) sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau

Hawliau pleidleisio

Mae'r Pwyllgor wedi dirprwyo'r ymarferiad o hawliau pleidleisio i'r Rheolwyr Cronfa ar y sail y bydd yn defnyddio hawliau pleidleisio gyda'r bwriad o gynnal neu gynyddu gwerth hirdymor i'r cyfranddaliwr. Yn unol â hynny, mae rheolwyr y Gronfa wedi cynhyrchu canllawiau ysgrifenedig yn nodi eu prosesau a'u hymarferion yn y cyswllt hwn. Anogir rheolwyr yn gryf i bleidleisio yn unol â'u canllawiau o ran yr holl benderfyniadau yng nghyfarfodydd cyffredinol blynyddol ac arbennig y cwmnïau dan Reoliad 7(2)(f).

Stiwardiaeth

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno mewn egwyddor i fod llofnodwr y Cod Stiwardiaeth fel y'i cyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol (FRC). Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i Bŵl CYMRU ac unrhyw reolwyr buddsoddi a benodir yn uniongyrchol i gydymffurfio â'r Cod Stiwardiaeth hefyd.

Mae'r Gronfa'n credu mewn ymgysylltiad cyfunol ac mae'n aelod o Fforwm Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol (LAPFF), ac fel aelod o'r fforwm, mae'n lleisio barn ar amrediad o faterion llywodraethu corfforaethol.